

Vážená pani riaditeľka/ pán riaditeľ,

dovoľujeme si Vás osloviť a informovať o projekte Tajuplné bytosti alebo Kto po nociach chodí, ktoré od 30. októbra 2021 začne realizovať Horehronské múzeum v Brezne, v dvojdielnych cykloch. Projekt je určený pre viaceré cieľové skupiny, predovšetkým pre školy, vrátane 2. stupňa základných škôl.

Ide o jedinečné podujatie, ktoré doteraz žiadne múzeum v Banskobystrickom samosprávnom kraji nerealizovalo. Očakávame od neho nielen spopularizovanie výsledkov našej výskumnej činnosti, ktorú múzeum ako jednu z hlavných činností realizuje, ale predovšetkým vhodný nástroj, kultúrnu službu a inovatívnu formu vzdelávania pre mladú generáciu, aby si osvojila v rámci regionálnej výchovy aj duchovné dedičstvo regiónu.

Tému sme zvolili vďaka jej atraktivite. Veríme, že vyvoláva pocit prirodzenej zvedavosti, tajuplnosti, čo podporí vzájomnú komunikáciu s lektorom. Naším cieľom je upozorniť na to, akou dôležitou súčasťou bola v živote našich predkov, ako ovplyvňovala ich každodenný život, aké nevyhnutné bolo dodržiavanie určitých úkonov. Usilujeme sa vysvetliť jednotlivé zvyky, oboznámiť sa s príčinou konania, pretože každá jedna činnosť spojená s predstavou kontaktu s poverovými bytosťami vychádza z celkového poznania v oblasti normatívneho správania sa v rámci spoločnosti.

Prostredníctvom sprievodného slova, s využitím zbierkových predmetov, realistických figurín v životnej veľkosti, malých figurín, fašiangových masiek, vizuálnych a sluchových vnemov sa žiaci dozvedia, kto sú tzv. poverové bytosti, ako vyzerali, kde sa vyskytovali, ako bol možný kontakt s nimi, ako aj celú škálu kalendárnych obyčají. Aktivita bude podporená vizuálnou inštaláciou. Vytvoríme izbový interiér, obsiahnutý obyčajami v presnej podobe, aby zaujal myseľ zo strany návštevníkov (napr. maselnica priviazaná o nohu stola). Zvolíme vhodný, intímny a citlivý svetelný design na osvetlenie častí inštalácie a vhodný jemný hudobný podklad. Na stvárnenie poverových bytostí použijeme autorské figuríny v dvoch variantoch vyhotovenia. Rozprávanie o poverových bytosťach je rozsiahlou časťou ľudovej prozaickej tvorby a tvorí časť duchovnej kultúry. Predstavy o nich boli rôznorodé, viazané na určité miesta výskytu a určité dni v priebehu roka. Stretnutie s takouto bytosťou sa pokladalo za reálnu skúsenosť a možnú súčasť života. Jednoduchšie povedané, návštevníci sa dozvedia, napr. prečo sa had, ktorý býval v blízkosti príbytku, nezabíjal, ale dokonca sa krmil mliekom; prečo sa na Silvestra robí hluk, dnes už v podobe ohňostrojov a delobuchov; prečo sa hlavne na kočíky dáva červená ozdoba, aké sú to apotropajné predmety, prečo keď spomenieme bosorku, zároveň budeme hovoriť aj o žabe a mačke a omnoho viac...

Vážená pani riaditeľka, vážený pán riaditeľ, dúfame, že Vás náš projekt osloví. **Pre školy sú vyčlenené pracovné dni od 2. novembra do 3. decembra 2021, soboty od 30.10 – 4.12.2021 sú určené pre verejnosť.** Stačí sa informovať a rezervovať si termín na telefónnom čísle 048 611 24 53. Viac informácií na www.horehronskemuzeum.sk.

Pokúsme sa spoločne sprostredkovať našim deťom zážitkovou formou dedičstvo duchovnej kultúry s ktorým sú, a my tiež, konfrontovaní a mnohokrát si nevedia (a my tiež) niektoré javy vysvetliť, nepoznajú jeho pôvod. Veríme, že sa nám to spoločne podarí, tak ako dôveru v náš projekt prejavil náš zriaďovateľ- Banskobystrický samosprávny kraj, Fond na podporu umenia, Mesto Brezno a spoluprácu prijala aj Krajská organizáciu CR a OOCR Región Horehronie.

Tešíme sa na stretnutie s Vami a zdieľanie spoločného zážitku

Ivica Krištofová
riaditeľka